

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ: ១២ ស.ណ.ប

សារលិខិត

របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ក្នុងឱកាសខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី១៣២ នៃទិវាពលកម្មអន្តរជាតិ
ថ្ងៃទី១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨

បទបួនកម្មករនិយោជិត និងយោជក និងជំនួយជាតិទាំងអស់ជាទីស្នេហា!

តាងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយយ៉ាងក្រៃលែង ចូលរួមជាមួយបងប្អូនកម្មករនិយោជិត និយោជក និងជនរួមជាតិទាំងអស់ ក្នុងឱកាសនៃការប្រារព្ធខួបអនុស្សាវរីយ៍ លើកទី១៣២ នៃទិវាពលកម្មអន្តរជាតិ ១ ឧសភា ក្រោមប្រធានបទ **"សន្តិភាព ស្ថិរភាព ដើម្បីការងារ និង មុខរបរ"** ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង ទិវាពលកម្មអន្តរជាតិថ្ងៃទី១ ខែឧសភា ត្រូវបានប្រារព្ធឡើងជារៀងរាល់ ឆ្នាំចាប់តាំងពីថ្ងៃដោះពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩។

ចំពោះរូបខ្ញុំផ្ទាល់ ជាច្រើនឆ្នាំកន្លងមកនេះ បានជួបសំណេះសំណាលជាមួយតំណាងកម្មករនិយោជិត និងបុគ្គលិកសិក្សា និងកម្មករនិយោជិតនៅកំពង់ផែខេត្តព្រះសីហនុ ក្នុងឱកាសអបអរសាទរទិវាពលកម្មអន្តរជាតិ ថ្ងៃទី១ ខែឧសភា។ ចាប់ពីចុងឆ្នាំ២០១៧ រហូតដល់បច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំបានជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខជាមួយ ប្រធានរដ្ឋបាល ប្រធានផ្នែក ប្រធានក្រុម ជំនួយការ និងបងប្អូនកម្មករនិយោជិតទាំងក្នុង និងក្រៅប្រព័ន្ធ ប្រមាណ ជិត៥០ម៉ឺននាក់ និងបន្តជួបរហូតក្នុងក្របខ័ណ្ឌទូទាំងប្រទេស ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឧស្សាហកម្ម និងដាក់ឱ្យអនុវត្តន៍គោលនយោបាយគាំពារសង្គមថ្មីៗផ្សេងទៀត។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដាក់ចេញនិងអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាល ទី១ ទី២ និងទី៣ ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជា ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាង ខ្លាំងលើកំណែទម្រង់លើគ្រប់វិស័យ និងបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយថ្មីមួយចំនួនរួមមាន គោលនយោបាយ ជាតិស្តីពីមុខរបរ និងការងារ, គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា, គោលនយោបាយជាតិស្តី ពីការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ និងក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម។

សន្តិភាពនិងស្ថិរភាពនយោបាយ ត្រូវបានធានារឹងមាំដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិង សង្គម។ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាសម្រេចបានកំណើនថេរជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ ៧%។ កម្ពុជាបានប្តូរពីប្រទេសដែលមាន

ចំណូលកម្រិតទាប ទៅជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប និងកំពុងឈានទៅជាប្រទេសមានចំណូល មធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងក្លាយជាប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៥០។

១-ឆ្នាំ២០១៨ នេះ វិស័យការងារបន្តអភិវឌ្ឍន៍រីកចម្រើន អត្រាមានការងារធ្វើ ៩៩,៣% បរិមាណការងារ សរុបមានប្រមាណជិត ១០លាននាក់។ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន សេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រព័ន្ធដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្រសួង ការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ មានចំនួនសរុបជាង១ម៉ឺន២ពាន់ គ្រឹះស្ថាន កើនចំនួន១០,០២% និងមាន កម្មករនិយោជិតសរុបចំនួនជិត១លាន៥សែននាក់ កើនចំនួន ២១,១១% (ស្រីជាង៨សែននាក់) ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៧។ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធសរុបមានចំនួនជិត៦សែន មានកម្មករចំនួនជាង២លាន ៤សែននាក់ វិស័យកសិកម្មប្រមាណជាង៤លាននាក់ ពលករធ្វើការនៅក្រៅប្រទេសមានចំនួនប្រមាណ១លាន ២សែននាក់ និងមន្ត្រីសាធារណៈចំនួនប្រមាណជាង៥សែននាក់។

២-ប្រព័ន្ធអធិការកិច្ចការងារត្រូវបានកែទម្រង់ ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការងារ ច្បាប់ស្តីពីសហជីព ធ្វើឱ្យលក្ខខណ្ឌការងារ និងការទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ កាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង។ បញ្ហាកូដកម្ម បាតុកម្មត្រូវ បានដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ យន្តការត្រីភាគី ត្រូវបានពង្រឹងនិងបន្តនូវតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងការ ដោះស្រាយបញ្ហានានាដែលទាក់ទងផលប្រយោជន៍របស់កម្មករនិយោជិត និងនិយោជក ប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា សម្រាប់កម្មករនិយោជិតផ្នែកវាយនភណ្ឌ កាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ និងផលិតស្បែកជើងក្នុងឆ្នាំ២០១៨ បានកើន ពីចំនួន១៥៣ដុល្លារអាមេរិក ទៅ១៧០ដុល្លារអាមេរិក កើន១១,១% បើគិតប្រាក់អត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗទៀត កម្មករនិយោជិតម្នាក់ៗអាចទទួលបានប្រាក់ចំណូលពី១៨៧ ទៅ១៩៨ដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយខែ។ រាជរដ្ឋាភិបាល កំពុងរៀបចំច្បាប់ស្តីពីប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា ដើម្បីធានាការលើកកម្ពស់ជីវភាពរបស់កម្មករនិយោជិត។

៣-ការអនុវត្តក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម បានផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ថ្មីៗជូនកម្មករនិយោជិត ដូចជា៖

- បានពិនិត្យ និងព្យាបាលជំងឺនៅតាមមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋទាំងអស់ ដោយមិនបង់ប្រាក់
- បានអនុវត្តការផ្តល់ប្រាក់ឈ្នួល ១២០ភាគរយ និងការឈប់សម្រាករយៈពេល ៣ខែ ក្នុងពេលសម្រាល កូនជូនកម្មការិនី
- បានអនុវត្តកម្មវិធីផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភដល់កម្មការិនីសម្រាលកូន ក្នុង១ខែ ជាមធ្យម ៤ ៨០០នាក់ ដោយ ផ្តល់ជូនកូន១នាក់ ថវិកាចំនួន៤០ម៉ឺនរៀល កូនភ្លោះ២នាក់ ថវិកាចំនួន៨០ម៉ឺនរៀល និងកូនភ្លោះ ៣នាក់ ថវិកាចំនួន១លាន២សែនរៀល ព្រមទាំងទទួលបានថវិកាបន្ថែមចំនួន៥លានរៀល ពី សម្តេចតេជោ និងសម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ផ្ទាល់
- រាជរដ្ឋាភិបាល បានកំណត់ឱ្យនិយោជកជាប់កាតព្វកិច្ចបង់ភាគទានរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំ សុខភាព១០០% ជំនួសកម្មករនិយោជិតចាប់ពីខែមករា ឆ្នាំ២០១៨
- រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ បានត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនូវថ្លៃឈ្នួលផ្ទះ ថ្លៃទឹក និងថ្លៃអគ្គិសនី នៅតាមផ្ទះជួល និងបានផ្តល់ជូនកម្មករនិយោជិតធ្វើដំណើរតាមរថយន្តក្រុងនៅរាជធានីភ្នំពេញ ដោយឥតបង់ប្រាក់
- រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងរៀបចំដាក់ឱ្យអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកសោធននិវត្តន៍ឆ្នាំ២០១៩

- រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់បុរេប្រទានថវិកាចំនួនជាង៤លាន៦សែនដុល្លារ សម្រាប់ទូទាត់ប្រាក់ឈ្នួល និងប្រាក់អត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗ ជូនកម្មករនិយោជិតដែលរោងចក្របិទទ្វារដោយម្ចាស់រត់ចោល និងរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីធានាអត្ថប្រយោជន៍របស់កម្មករនិយោជិតចំពោះករណីនេះនាពេលខាងមុខ
- រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងបន្តពង្រឹងកិច្ចសហការជាមួយប្រទេសជាដៃគូ ដើម្បីបន្តផ្តល់ឱកាសការងារ ជូនពលករ ការពារសិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍ពលករដែលកំពុងបម្រើការងារនៅប្រទេសទាំងនោះ បង្កលក្ខណៈសម្បត្តិឱ្យបងប្អូនទទួលបានរបបគាំពារសង្គម ទាំងបច្ចុប្បន្ន និងពេលដែលវិលត្រឡប់មកវិញ។

បទប្បនកម្មករនិយោជិត និយោជក និងជនរួមជាតិទាំងអស់ជាតិស្នេហា !

ជោគជ័យតាមចក្ខុវិស័យ និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺសុទ្ធតែមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម និងសុឆន្ទៈពីសំណាក់អង្គការវិជ្ជាជីវៈរបស់កម្មករនិយោជិត និងនិយោជក ក៏ដូចជាអង្គការអន្តរជាតិជាដៃគូផងដែរ។ ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមកោតសរសើរចំពោះការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ជាពិសេសក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ដែលបានអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវរាល់ភារកិច្ចខាងលើ។

ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំសូមធ្វើការអំពាវនាវចំពោះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន រាជរដ្ឋាភិបាលគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ក៏ដូចជានិយោជក កម្មករនិយោជិត សមាគមនិយោជក អង្គការសហជីព ព្រមទាំងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ សូមយកចិត្តទុកដាក់លើប្រការដូចខាងក្រោម៖

១-ត្រូវបន្តរក្សា និងពង្រឹងសន្តិភាព ស្ថិរភាព ដែលជាកត្តាគន្លឹះក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងការលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងកម្មករនិយោជិត។ ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវបទបញ្ជា ០២.បប និង ០៣.បប របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

២-បន្តពង្រឹងយន្តការអធិការកិច្ចការងារឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាព លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចស្របច្បាប់របស់កម្មករនិយោជិត និងនិយោជក។ បន្តខិតខំលើកកម្ពស់លក្ខខណ្ឌការងារឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការងារ។

៣-ត្រូវបន្តអនុវត្តអនុសាសន៍ទាំង ៩ចំណុច ដោយតាមដានការអនុវត្តប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា ១៧០ ដុល្លារអាមេរិក កម្មករនិយោជិតទទួលបានការពិនិត្យព្យាបាលជំងឺដោយមិនបង់ប្រាក់ កម្មការិនីបានទទួលប្រាក់ឈ្នួល ១២០ភាគរយ និងឈប់សម្រាករយៈពេល៣ខែ ក្នុងពេលសម្រាលកូន ការផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភដល់កម្មការិនីសម្រាលកូន កាតព្វកិច្ចរបស់និយោជកបង់ភាគទានរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាព១០០% ជំនួសកម្មករនិយោជិត ការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនូវថ្លៃឈ្នួលផ្ទះ ថ្លៃទឹក និងថ្លៃអគ្គិសនី នៅតាមផ្ទះជួល និងកំពុងបន្តជំរុញការតភ្ជាប់បណ្តាញអគ្គិសនី និងទឹកស្អាតនៅតាមតំបន់ផ្ទះជួលរបស់កម្មករនិយោជិត ការដាក់ឱ្យអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកសោធននិវត្តន៍ឆ្នាំ២០១៩ និងការដោះស្រាយបើកផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗ ជូនកម្មករនិយោជិត ដែលរោងចក្របិទទ្វារ។

៤-បន្តរៀបចំធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការងារលើចំណុចមួយចំនួន ដើម្បីសម្រួលនីតិវិធីក្នុងការបើកផ្តល់ប្រាក់អត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗជូនកម្មករនិយោជិត។ ជំរុញរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម។

៥-បន្តអនុវត្តកម្មវិធីពិភាក្សាប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមាប្រចាំឆ្នាំ តាមរូបមន្ត និងយន្តការត្រីភាគីដែលគ្រប់ភាគី ទទួលយកបានកន្លងមកក្នុងការកំណត់ការដំឡើងប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា សម្រាប់កម្មករនិយោជិតផ្នែកវាយនភណ្ឌ កាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ និងផលិតស្បែកជើង។

៦-ត្រូវបន្តលើកទឹកចិត្តដល់មាតាបិតា អាណាព្យាបាល កម្មករនិយោជិត និងយុវជន ដើម្បីទទួលបាន បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីលើកកម្ពស់ជំនាញ ផលិតភាពការងារ និងមានសមត្ថភាពប្រកួត ប្រជែង។

៧-បន្តពង្រឹងការអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិខាងការងារដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន។ បន្តសហការជាមួយ គម្រោងរោងចក្រកាន់តែប្រសើរនៅកម្ពុជា (ILO-BFC) គម្រោងបទដ្ឋានសង្គម និងការងារក្នុងវិស័យវាយនភណ្ឌ និងកាត់ដេរនៅទ្វីបអាស៊ី (GIZ SLSG) នៅប្រទេសកម្ពុជា និងគំនិតផ្តួចផ្តើមកិច្ចព្រមព្រៀងជាសកល កម្មវិធីរួមគ្នា របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ រួមគ្នាដើម្បីមុខរបរ និងការងារ របស់យុវជននៅកម្ពុជា និងគម្រោងសហការជាមួយ ដៃគូអភិវឌ្ឍផ្សេងទៀត។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរជូនដល់បងប្អូនកម្មករនិយោជិត និងជនរួមជាតិដែលកំពុងធ្វើការទាំងក្នុង និង ក្រៅប្រទេស ក៏ដូចជាអស់លោក លោកស្រី ជានិយោជក និងនិយោជិតបរទេសជាមន្ត្រីអន្តរជាតិ និងអង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ដែលកំពុងស្នាក់នៅ និងបំពេញភារកិច្ចក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នូវពុទ្ធពរទាំង បួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

ថ្ងៃ សុក្រ ៦ កើត ខែ តុលា ឆ្នាំ ជ ជ វ ឆ្នាំ ព.ស. ២៥៦១
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៨

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន